SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 15. decembra 2009 *

V zadevi C-284/05,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 226 ES, vložene 15. julija 2005,

Evropska komisija, ki jo zastopata G. Wilms in P. Aalto, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

Republiki Finski, ki jo zastopajo T. Pynnä, E. Bygglin, J. Heliskoski in A. Guimaraes-Purokoski, zastopniki, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

* Jezik postopka: finščina.

ob intervenciji

Kraljevine Danske, ki jo zastopa J. Molde, zastopnik,

Zvezne republike Nemčije, ki jo zastopata M. Lumma in U. Forsthoff, zastopnika,

Helenske republike, ki jo zastopajo E.-M. Mamouna in K. Boskovits, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

Italijanske republike, ki jo zastopa I. M. Braguglia, zastopnik, skupaj z G. De Bellisom, avvocato dello Stato, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

Portugalske republike, ki jo zastopa L. Inez Fernandes, zastopnik,

Kraljevine Švedske, ki jo zastopa A. Falk, zastopnica,

intervenientke,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, E. Levits, predsedniki senatov, C. Toader, predsednica senata, C. W. A. Timmermans, A. Borg Barthet (poročevalec), M. Ilešič, J. Malenovský in U. Lõhmus, sodniki,

generalni pravobranilec: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
sodna tajnica: C. Strömholm, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 25. novembra 2008,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 10. februarja 2009

izreka naslednjo

Sodbo

1 Komisija Evropskih skupnosti s tožbo Sodišču predlaga, naj ugotovi, da Republika Finska ni izpolnila obveznosti iz člena 26 ES, iz člena 20 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 302, str. 1, v nadaljevanju: carinski zakonik Skupnosti) in, posledično, iz skupne carinske tarife s tem, da je uvoz vojaške opreme v letih od 1998 do 2002 oprostila plačila carin, in ni izpolnila niti

obveznosti iz členov 2 in od 9 do 11 Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1552/89 z dne 29. maja 1989 o izvajanju Sklepa Sveta 88/376/EGS, Euratom o sistemu lastnih sredstev Skupnosti (UL L 155, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1355/96 z dne 8. julija 1996 (UL L 175, str. 3, v nadaljevanju: Uredba št. 1552/89), ter iz istih členov Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1150/2000 z dne 22. maja 2000 o izvajanju Sklepa št. 94/728/ES, Euratom o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti (UL L 130, str. 1) s tem, da ni izračunala, ugotovila in Komisiji dala na voljo s tem povezanih lastnih sredstev, in s tem, da ni plačala zamudnih obresti, ker navedenih lastnih sredstev ni dala na voljo Komisiji.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

2 Člen 2(1) sklepov Sveta z dne 24. junija 1988 o sistemu lastnih sredstev Skupnosti (88/376/EGS, Euratom) (UL L 185, str. 24) in z dne 31. oktobra 1994 o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti (94/728/ES, Euratom) (UL L 293, str. 9) določa:

„Lastna sredstva v proračunu Skupnosti sestavljajo prihodki iz naslednjih virov:

[…]

(b) carinskih dajatev po skupni carinski tarifi in drugih dajatev, ki jih določijo ali jih bodo določile institucije Skupnosti za trgovino z državami nečlanicami, ter carin na proizvode, ki spadajo v okvir Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo;

[…]“

3 Člen 20 carinskega zakonika Skupnosti določa:

„1. Carinska tarifa Evropskih skupnosti je podlaga za dajatve, ki so pri nastanku carinskega dolga zakonsko predpisane.

[…]

3. Carinska tarifa Evropskih skupnosti vsebuje:

(a) kombinirano nomenklaturo blaga;

[…]

(c) stopnje in druge podlage za izračun, ki običajno veljajo za blago, zajeto v kombinirani nomenklaturi, in sicer za:

– carine […]

(d) preferencialne tarifne ukrepe iz sporazumov, ki jih je Skupnost sklenila z nekaterimi državami ali skupinami držav in ki predvidevajo podelitev preferencialne tarifne obravnave;

(e) preferencialne tarifne ukrepe, ki jih je Skupnost enostransko sprejela za nekatere države, skupine držav ali območja;

(f) avtonomne opustitvene ukrepe, ki predvidevajo zmanjšanje ali oprostitev uvoznih dajatev, ki se zaračunavajo za določeno blago;

(g) druge tarifne ukrepe, ki so predvideni po drugi zakonodaji Skupnosti.

[…]“

4 Člen 217(1) carinskega zakonika Skupnosti določa:

„Vsak znesek uvoznih ali izvoznih dajatev, ki je posledica carinskega dolga – v nadaljevanju ‚znesek dajatev' – morajo carinski organi, takoj potem, ko so jim na voljo potrebni podatki, izračunati in vnesti v računovodske evidence ali kakšne druge ustrezne nosilce podatkov (vknjižba).

[…]"

5 V zvezi z dajanjem lastnih sredstev Skupnosti na voljo Komisiji je Svet Evropske unije sprejel Uredbo št. 1552/89, ki se je uporabljala v zadevnem obdobju v obravnavani zadevi do 30. maja 2000. To uredbo je 31. maja 2000 nadomestila Uredba št. 1150/2000, s katero se kodificira Uredba št. 1552/89, ne da bi se spreminjala njena vsebina.

6 Člen 2 Uredbe št. 1552/89 določa:

„1. Za uporabo te uredbe se pravica Skupnosti do lastnih sredstev iz člena 2(1)(a) in (b) Sklepa 88/376/EGS, Euratom določi takoj, ko so izpolnjeni pogoji za knjiženje pravice na račune in za obvestilo dolžnika, določeni v carinskih predpisih.

1a. Datum določitve pravice iz odstavka 1 je datum knjiženja v računovodske knjige, ki so določene v carinskih predpisih.

[…]“

7 Člen 9(1) te uredbe določa:

„Po postopku iz člena 10 vsaka država članica lastna sredstva knjiži v dobro računa, ki je v imenu Komisije odprt pri ministrstvu za finance ali organu, ki ga je ta določila.

Račun se vodi brezplačno.“

8 Člen 10(1) navedene uredbe določa:

„Ko se odšteje 10 % za stroške zbiranja v skladu s členom 2(3) Sklepa 88/376/EGS, Euratom, se lastna sredstva iz člena 2(1)(a) in (b) tega sklepa vknjižijo najkasneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila določena pravica v skladu s členom 2.

[…]“

9 Člen 11 Uredbe št. 1552/89 določa:

„Za vsako zamudo pri knjiženju na račun iz člena 9(1) država članica plača obresti po obrestni meri, ki velja na denarnem trgu te države članice za kratkoročne javnofinančne operacije na predpisani datum knjiženja, povečani za dve odstotni točki. Ta obrestna mera se poveča za 0,25 odstotne točke za vsak mesec zamude. Povečana obrestna mera velja za celotno obdobje zamude."

10 Člen 22 Uredbe št. 1150/2000 določa:

„Uredba (EGS, Euratom) št. 1552/89 se razveljavi.

Sklicevanje na omenjeno uredbo se šteje za sklicevanje na to uredbo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz dela A Priloge."

11 Tako so – razen okoliščine, da se Uredba št. 1552/89 med drugim sklicuje na Sklep 88/376, Uredba št. 1150/2000 pa na Sklep 94/728 – členi 2 in od 9 do 11 teh uredb v bistvu enaki.

12 Stopnja 10 % iz člena 10(1) Uredbe št. 1150/2000 je bila povišana na 25 % s Sklepom Sveta z dne 29. septembra 2000 o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti (2000/597/ES, Euratom) (UL L 253, str. 42).

13 V točki 1 obrazložitve tega sklepa je navedeno:

„Evropski svet, ki se je sestal 24. in 25. marca 1999 v Berlinu, je med drugim sklenil, da mora biti sistem virov lastnih sredstev Skupnosti pravičen, pregleden, učinkovit, preprost in mora temeljiti na merilih, ki najbolje izražajo sposobnost prispevanja vsake posamezne države članice.“

14 V uvodni izjavi 5 Uredbe Sveta (ES) št. 150/2003 z dne 21. januarja 2003 o opustitvi uvoznih dajatev za nekatere vrste orožja in vojaško opremo (UL L 25, str. 1), sprejete na podlagi člena 26 ES, je navedeno:

„Da bi se upoštevalo varovanje vojaške tajnosti držav članic[,] je treba določiti posebne upravne postopke za dodeljevanje ugodnosti opustitve dajatev. Izjava pristojnega organa države članice, za katere sile so orožje ali vojaška oprema namenjeni, ki bi se lahko uporabila tudi kot carinska deklaracija, ki se zahteva v skladu s carinskim zakonikom, bi se štela za ustrezno zagotovilo, da so ti pogoji izpolnjeni. Izjava bi morala biti dana v obliki potrdila. Treba je določiti obliko, ki jo morajo imeti taka potrdila, in tudi dovoliti uporabo sistema za obdelavo podatkov za izjavo.“

15 Člen 1 te uredbe določa:

„Ta uredba določa pogoje za avtonomno opustitev uvoznih dajatev za nekatere vrste orožja in vojaško opremo, ki jo organi, pristojni za vojaško obrambo držav članic, uvozijo iz tretjih držav ali se uvozi v njihovem imenu.“

16 Člen 3(2) navedene uredbe določa:

„Ne glede na odstavek 1 se zaradi vojaške tajnosti potrdilo in uvoženo blago lahko predložita drugim organom, ki jih v ta namen imenuje uvozna država članica. V takih primerih pristojni organ, ki izda potrdilo, pošlje carinskim organom svoje države članice pred 31. januarjem in 31. julijem vsakega leta zbirno poročilo o takem uvozu. Poročilo zajema 6 mesečno obdobje pred mesecem, v katerem je treba predložiti poročilo. Vsebovati mora številko in datum izdaje potrdil, datum uvoza ter skupno vrednost in bruto težo izdelkov, uvoženih s potrdili."

17 Uredba št. 150/2003 se v skladu s svojim členom 8 uporablja od 1. januarja 2003.

Predhodni postopek

18 Komisija je proti Republiki Finski leta 2001 začela prvi postopek v zvezi z uvozom sredstev za vojaške namene z uvozom sredstev za vojaške namene, oproščenim plačila uvoznih carin. Ta postopek je bil končan leta 2003, ko se je proti navedeni državi članici začel postopek, ki je podlaga za ta spor.

19 Komisija je z dopisom z dne 15. oktobra 2003 Republiko Finsko opomnila, naj opravi potrebne izračune za ugotovitev zneska lastnih sredstev, ki niso bila plačana Skupnosti

zaradi uvoza vojaške opreme, oproščenega plačila carin, v proračunskih letih od 1998 do 2002, da ta sredstva na voljo Komisiji in plača zamudne obresti v skladu s členom 11 Uredbe št. 1150/2000.

20 Republika Finska je v odgovoru z dne 11. decembra 2003 menila, da je bila zaradi svojega posebnega položaja v skladu s členom 296(1)(b) ES upravičena do odstopa od skupne carinske tarife, če gre za uvoz opreme za izključno vojaške namene zaradi zaščite bistvenih interesov njene varnosti.

21 Komisija je 7. julija 2004, potem ko se je seznanila z odgovorom Republike Finske, izdala obrazloženo mnenje, s katerim je to državo članico pozvala, naj v roku dveh mesecev od njegove vročitve sprejme potrebne ukrepe za uskladitev z njim. Navedena država članica je na to obrazloženo mnenje odgovorila 2. septembra 2004, tako da je ponovila in pojasnila prejšnje navedbe.

22 Ker je Komisija ob upoštevanju informacij, ki jih je sporočila Republika Finska, menila, da ta država članica ni ravnala v skladu z obrazloženim mnenjem, je vložila to tožbo.

23 Predsednik Sodišča je s sklepom z dne 13. septembra 2007 dovolil intervencijo Kraljevine Danske, Zvezne republike Nemčije, Helenske republike, Italijanske republike, Portugalske republike in Kraljevine Švedske v podporo predlogom Republike Finske.

Tožba

Trditve strank

24 Komisija trdi, da se Republika Finska napačno sklicuje na člen 296 ES, da ne bi plačala carin za zadevni uvoz, saj njihovo obračunavanje ne ogroža bistvenih interesov varnosti te države članice.

25 Komisija meni, da je napačna trditev Republike Finske, da Komisiji ne more sporočiti informacij, povezanih z uvozom vojaške opreme in posledično z njeno varnostjo, in da ji zato ni treba plačati zadevnih carin Komisiji.

26 Komisija meni, da je treba ukrepe, s katerimi se uvedejo odstopanja ali izjeme, kakršen je zlasti člen 296 ES, razlagati ozko. Tako naj bi zadevna država članica, ki se sklicuje na uporabo tega člena, morala dokazati, da izpolnjuje vse pogoje iz te določbe, če namerava odstopati od člena 20 carinskega zakonika Skupnosti, v katerem je izraženo splošno načelo obračunavanja carin, kakršno je določeno v členu 26 ES.

27 Komisija tudi meni, da zgolj okoliščina, da so proizvodi navedeni na seznamu – določenem s Sklepom Sveta 255/58 z dne 15. aprila 1958 – ki opredeljuje proizvode, za katere je mogoče uporabiti člen 296(1)(b) ES, sama po sebi ne zadostuje za uporabo te določbe, ki predpostavlja, da so izpolnjeni vsi v njej navedeni pogoji.

28 Komisija trdi, da mora zato Republika Finska predložiti konkreten in podroben dokaz, da obračunavanje zadevnih uvoznih carin v obravnavani zadevi ogroža bistvene interese varnosti te države članice.

29 Glede tega Komisija meni, da ni prejela natančnega odgovora, ki bi na podlagi natančnih številk dokazoval, da Republika Finska, če bi za zadevni uvoz obračunavala carine, določene s carinskimi predpisi Skupnosti, ne bi mogla dovolj zaščititi bistvenih interesov svoje varnosti. Tega ne dokazuje niti sklicevanje na določbe o zaupnosti iz mednarodnih konvencij niti trditev te države članice, da vojaške skrivnosti izključujejo uporabo carinskih predpisov Skupnosti.

30 Komisija trdi, da ni nikoli zahtevala kršitve določb o zaupnosti. Zahtevala naj bi samo, da se zadevne carine obračunajo in se ji dajo na voljo. Meni, da je v skladu s predpisi Skupnosti v postopku carinjenja zagotovljena zaupnost obdelovanih podatkov. Poleg tega naj bi Republika Finska skrbela za spoštovanje obveznosti zaupnosti, zato naj se ne bi mogla sklicevati na ogrožanje interesov svoje varnosti s tem, da trdi, da njeni lastni carinski organi ne spoštujejo pravil carinskega zakonika Skupnosti na tem področju.

31 Komisija tudi poudarja, da se nobena druga država članica, ki ravna v skladu s carinskimi predpisi Skupnosti, ni pritožila nad tem, kako so institucije Skupnosti obdelovale informacije v zvezi z obračunavanjem carin za uvoz vojaške opreme in plačevanjem ustreznih sredstev Skupnosti.

32 Komisija poudarja, da dejstvo, da Republika Finska ne obračunava zadevnih carin, povzroča neenakost med državami članicami glede njihovih prispevkov v proračun Skupnosti.

33 Republika Finska meni, da imajo na podlagi člena 296(1)(b) ES države članice široko diskrecijsko pravico glede ukrepov, ki jih sprejemajo za zaščito bistvenih interesov svoje varnosti in so povezani s proizvodi, za katere se uporabljajo določbe navedenega odstavka 1(b). Tako naj bi jim ta člen 296(1)(b) ES priznaval možnost odstopanja od člena 26 ES in carinskega zakonika Skupnosti v primeru uvoza opreme za izključno vojaške namene zaradi zaščite bistvenih interesov njihove varnosti ob upoštevanju posebnega položaja zadevne države članice.

34 Republika Finska meni, da ima člen 296 ES splošno področje uporabe in se ne uporablja zgolj za nekatere določbe Pogodbe. Tako dovoljuje odstopanje od uporabe člena 26 ES, ki zakonodajalcu Skupnosti pomeni pravno podlago pri določanju carinskih predpisov.

35 Republika Finska meni, da mora sama presojati ukrepe, nujne za obrambo bistvenih interesov svoje varnosti, in meni, da mora, da bi Sodišče lahko preverilo, ali država članica ne zlorablja svojih pravic, ta država natančno navesti bistvene interese svoje varnosti, na katere se sklicuje, ter dokazati, da je sprejela zadevne ukrepe v prepričanju, da so nujni za zaščito teh interesov.

36 Republika Finska trdi, da ni mogla spoštovati carinskega postopka Skupnosti za uvoz zadevnih sredstev za obrambo brez tveganja, da bi se z informacijami, bistvenimi za njeno varnost, seznanila tretja stranka. Dodaja, da mora za ohranitev varnosti dobave

visokotehnoloških sredstev za obrambo zelo strogo spoštovati dogovore o zaupnosti, sklenjene z državami prodajalkami pred svojim pristopom k Evropski uniji.

37 Glede, natančneje, plačila carin Republika Finska meni, da je potreba po sklicevanju na člen 296 ES pri uvozu vojaške opreme odvisna zgolj od vprašanja, ali ima zadevna država članica razvito vojaško industrijo, od vrste sredstev za obrambo, ki jih je treba uvoziti, in od tega, koliko je ta država članica odvisna od uvoza. Zadevna država članica naj bi namreč skrbela za bistvene interese svoje varnosti in ugotavljala, od katerih določb Pogodbe mora odstopati na podlagi člena 296 ES.

38 Republika Finska poudarja, da seznam vojaške opreme, ki je oproščena plačila carine, v bistvu ni daljši od tistega iz člena 296(2) ES. Dodaja, da je bilo na podlagi Uredbe št. 150/2003 tudi obračunavanje carin za uvoz take opreme izključeno od 1. januarja 2003. Od tega datuma naj bi bili interesi Republike Finske glede sredstev za obrambo zaščiteni z določbami te uredbe. Vendar naj bi obstajala enaka potreba za prej uvožene proizvode. Republika Finska poudarja, da so bili njeni interesi v zvezi z uvoženimi sredstvi za obrambo decembra 2002 enaki kot januarja 2003.

39 Republika Finska trdi, da dejstvo, da je država članica vojaška sredstva oprostila plačila uvoznih carin na podlagi člena 296 ES, ni nujno kršitev načela dobrega finančnega upravljanja, ki določa pravično razdelitev proračunskega bremena med države članice.

40 Republika Finska tudi meni, da se v obravnavanem primeru ne uporabi člen 307 ES, saj je bilo njeno ravnanje v skladu s pravom Skupnosti in zlasti členom 296 ES. Vendar

v odgovor Komisiji in podredno ta država trdi, da določb o zaupnosti iz pogodb, sklenjenih pred njenim pristopom k Evropski uniji, toda delno izvršenih po tem pristopu, ni mogoče izpodbijati ali o njih ponovno razpravljati, da se ne bi ogrozila sama izvršitev teh pogodb in s tem njena varnost.

41 Podredno Republika Finska glede plačila morebitnih zamudnih obresti predlaga, naj se te obresti glede na posebej dolgo trajanje postopka in glede na to, da Komisija ni želela začeti pogajanj o pogojnem plačilu, naložijo šele od datuma razglasitve te sodbe.

Presoja Sodišča

42 Carinski zakonik Skupnosti določa obračunavanje carin za uvoz blaga za vojaško rabo s poreklom iz tretjih držav, kakršno je zadevno blago. Nobena določba carinskih predpisov Skupnosti ni za obdobje spornega uvoza, in sicer od 1. januarja 1998 do 31. decembra 2002, določila posebne oprostitve plačila carin za uvoz te vrste blaga. Zato v tem obdobju tudi ni obstajala izrecna oprostitev od obveznosti izplačila dajatev pristojnim organom, po potrebi skupaj z zamudnimi obrestmi.

43 Poleg tega je iz sprejetja Uredbe št. 150/2003, ki določa opustitev carin za nekatere vrste orožja in vojaško opremo od 1. januarja 2003, mogoče sklepati, da je zakonodajalec

Skupnosti izhajal iz predpostavke, da je pred tem datumom obstajala obveznost plačila navedenih dajatev.

44 Republika Finska ni nikoli zanikala obstoja spornega uvoza v obravnavanem obdobju. Ta država zgolj izpodbija pravico Skupnosti do zadevnih lastnih sredstev s tem, da na podlagi člena 296 ES utemeljuje, da bi obveznost plačila carin za oborožitvena sredstva, uvožena iz tretjih držav, resno ogrozila bistvene interese njene varnosti.

45 Čeprav države članice v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča sprejmejo primerne ukrepe za zagotovitev svoje notranje in zunanje varnosti, pa vseeno ne velja, da taki ukrepi nikakor ne spadajo na področje uporabe prava Skupnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 26. oktobra 1999 v zadevi Sirdar, C-273/97, Recueil, str. I-7403, točka 15, in z dne 11. januarja 2000 v zadevi Kreil, C-285/98, Recueil, str. I-69, točka 15). Kot je Sodišče že ugotovilo, Pogodba namreč določa izrecna odstopanja, ki se lahko uporabijo zaradi javne varnosti, zgolj v členih 30 ES, 39 ES, 46 ES, 58 ES, 64 ES, 296 ES in 297 ES, ki se nanašajo na izjemne in jasno določene primere. Iz teh členov ni mogoče sklepati, da Pogodba vsebuje splošno odstopanje, ki vse ukrepe, sprejete zaradi javne varnosti, izključuje s področja uporabe prava Skupnosti. Priznavanje obstoja take izjeme, ne glede na posebne pogoje, ki jih določa Pogodba, lahko ogrozi zavezujočnost prava Skupnosti in njegovo enotno uporabo (glej v tem smislu sodbo z dne 11. marca 2003 v zadevi Dory, C-186/01, Recueil, str. I-2479, točka 31 in navedena sodna praksa).

46 Poleg tega je treba odstopanja iz členov 296 ES in 297 ES, kot je razvidno iz ustaljene sodne prakse v zvezi z odstopanji od temeljnih svoboščin (glej med drugim sodbe z dne 31. januarja 2006 v zadevi Komisija proti Španiji, C-503/03, ZOdl., str. I-1097, točka 45,

z dne 18. julija 2007 v zadevi Komisija proti Nemčiji, C-490/04, ZOdl., str. I-6095, točka 86, in z dne 11. septembra 2008 v zadevi Komisija proti Nemčiji, C-141/07, ZOdl., str. I-6935, točka 50), razlagati ozko.

47 Glede, natančneje, člena 296 ES je treba poudariti, da čeprav se sklicuje na ukrepe, za katere lahko država članica meni, da so potrebni za zaščito bistvenih interesov njene varnosti, oziroma na informacije, za katere država članica meni, da bi bilo njihovo razkritje v nasprotju z njenimi interesi, ga vseeno ni mogoče razlagati tako, da državam članicam priznava pravico do odstopanja od določb Pogodbe že zgolj s sklicevanjem na navedene interese.

48 Poleg tega je Sodišče na področju davka na dodano vrednost v sodbi z dne 16. septembra 1999 v zadevi Komisija proti Španiji (C-414/97, Recueil, str. I-5585) ugotovilo zadevno neizpolnitev obveznosti, ker Kraljevina Španija ni dokazala, da je s španskim zakonom določena oprostitev navedenega davka za uvoz in nabave orožja, streliva in sredstev za izključno vojaško rabo na podlagi člena 296(1)(b) ES utemeljena s potrebo po zaščiti bistvenih interesov varnosti te države članice.

49 Država članica, ki se sklicuje na ugodnost iz člena 296 ES, mora zato dokazati, da je treba uporabiti odstopanje, predvideno v tem členu, da bi se zaščitili bistveni interesi njene varnosti.

50 Ob upoštevanju navedenega ni mogoče sprejeti, da se država članica sklicuje na podražitev oborožitvenih sredstev zaradi carinjenja uvoza takih sredstev s poreklom iz

tretjih držav, da bi se s tem poskusila na škodo drugih držav članic – ki same obračunavajo in plačujejo carine za tak uvoz – izogniti obveznostim, ki izhajajo iz finančne solidarnosti glede financiranja proračuna Skupnosti.

51 Glede trditve, da carinski postopki Skupnosti ne morejo zagotoviti varnosti Republike Finske ob upoštevanju zahtev po zaupnosti iz sporazumov, sklenjenih z državami izvoznicami, je treba poudariti – kot upravičeno meni Komisija – da uporaba carinskega sistema Skupnosti vključuje poseg uslužbencev Skupnosti in nacionalnih uslužbencev, ki so po potrebi zavezani k zaupnosti pri obdelavi občutljivih podatkov, s čimer je mogoče zaščititi bistvene interese varnosti držav članic.

52 Poleg tega izjave, ki jih morajo države članice periodično izpolnjevati in pošiljati Komisiji, niso tako natančne, da bi lahko škodovale interesom navedenih držav tako glede varnosti kot zaupnosti.

53 V teh okoliščinah in v skladu s členom 10 ES o obveznosti držav članic, da Komisiji olajšujejo izpolnjevanje naloge nadzora nad spoštovanjem Pogodbe, morajo države članice tej instituciji dati na voljo dokumente, potrebne za preverjanje pravilnosti prenosa lastnih sredstev Skupnosti. Vendar ta obveznost ne preprečuje – kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 168 sklepnih predlogov – možnosti držav članic, da poslano informacijo v posameznih primerih in izjemoma na podlagi člena 296 ES bodisi omejijo na nekatere dele dokumenta bodisi jo v celoti zadržijo.

54 Glede na navedeno Republika Finska ni dokazala, da so izpolnjeni pogoji za uporabo člena 296 ES.

55 Glede predloga Republike Finske v zvezi z omejitvijo učinkov te sodbe glede obveznosti plačila zamudnih obresti na obdobje po datumu njene razglasitve je treba navesti, da je ta predlog utemeljen s posebej dolgim trajanjem postopka in dejstvom, da Komisija ni želela začeti pogajanj o pogojnem plačilu.

56 V zvezi s tem je treba opozoriti, da sme Sodišče ob uporabi splošnega načela pravne varnosti, ki je sestavni del pravnega reda Skupnosti, osebam, ki jih posamezna določba zadeva, zgolj izjemoma omejiti možnost sklicevanja na določbo, v zvezi s katero je Sodišče podalo razlago, s katero bi izpodbijale pravna razmerja, nastala v dobri veri (glej zlasti sodbo z dne 23. maja 2000 v zadevi Buchner in drugi, C-104/98, Recueil, str. I-3625, točka 39).

57 Sodišče je namreč to rešitev uporabilo le v natančno določenih okoliščinah, kadar je obstajala nevarnost hudih gospodarskih posledic zlasti zaradi velikega števila pravnih razmerij, vzpostavljenih v dobri veri na podlagi predpisov, za katere se je štelo, da se veljavno uporabljajo, in kadar se je zdelo, da so bili posamezniki in nacionalni organi napeljani k ravnanju, ki ni bilo v skladu s predpisi Skupnosti zaradi objektivne in precejšnje negotovosti glede obsega določb Skupnosti, h kateri so morebiti prispevala tudi ravnanja drugih držav članic ali Komisije (sodba z dne 12. septembra 2000 v zadevi Komisija proti Združenemu kraljestvu, C-359/97, Recueil, str. I-6355, točka 91).

58 Tudi če bi se predpostavljalo, da imajo sodbe, razglašene na podlagi člena 226 ES, enake učinke kot tiste, ki so razglašene na podlagi člena 234 ES, in bi se zato zaradi upoštevanja pravne varnosti izjemoma lahko omejili njihovi časovni učinki (glej sodbe z dne 7. junija 2007 v zadevi Komisija proti Grčiji, C-178/05, ZOdl., str. I-4185, točka 67; z dne 12. februarja 2009 v zadevi Komisija proti Poljski, C-475/07, točka 61, in z dne

26. marca 2009 v zadevi Komisija proti Grčiji, C-559/07, točka 78), je treba ugotoviti, da ni Republika Finska v svojih pisnih stališčih ali na obravnavi nikoli poskušala dokazati obstoja nevarnosti hudih gospodarskih posledic.

59 Predlog Republike Finske v zvezi z omejitvijo časovnih učinkov te sodbe je treba zato zavrniti.

60 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da Republika Finska ni izpolnila obveznosti iz člena 26 ES, iz člena 20 carinskega zakonika Skupnosti in, posledično, iz skupne carinske tarife s tem, da je uvoz vojaške opreme v letih od 1998 do 2002 oprostila plačila carin, in ni izpolnila niti obveznosti iz členov 2 in od 9 do 11 Uredbe št. 1552/89 ter iz istih členov Uredbe št. 1150/2000 s tem, da ni izračunala, ugotovila in Komisiji dala na voljo s tem povezanih lastnih sredstev, in s tem, da ni plačala zamudnih obresti, ker navedenih lastnih sredstev ni dala na voljo Komisiji.

Stroški

61 V skladu s členom 69(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Komisija predlagala, naj se Republiki Finski naloži plačilo stroškov, in ker ta s predlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

62 V skladu s členom 69(4), prvi pododstavek, Poslovnika Kraljevina Danska, Zvezna republika Nemčija, Helenska republika, Italijanska republika, Portugalska republika in Kraljevina Švedska, ki so se kot intervenientke udeležile postopka, nosijo svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. **Republika Finska ni izpolnila obveznosti iz člena 26 ES, iz člena 20 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti in, posledično, iz skupne carinske tarife s tem, da je uvoz vojaške opreme v letih od 1998 do 2002 oprostila plačila carin, in ni izpolnila niti obveznosti iz členov 2 in od 9 do 11 Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1552/89 z dne 29. maja 1989 o izvajanju Sklepa Sveta 88/376/EGS, Euratom o sistemu lastnih sredstev Skupnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1355/96 z dne 8. julija 1996, ter iz istih členov Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1150/2000 z dne 22. maja 2000 o izvajanju Sklepa št. 94/728/ES, Euratom o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti s tem, da ni izračunala, ugotovila in Komisiji dala na voljo s tem povezanih lastnih sredstev, in s tem, da ni plačala zamudnih obresti, ker navedenih lastnih sredstev ni dala na voljo Komisiji Evropskih skupnosti.**

2. Republiki Finski se naloži plačilo stroškov.

3. Kraljevina Danska, Zvezna republika Nemčija, Helenska republika, Italijanska republika, Portugalska republika in Kraljevina Švedska nosijo svoje stroške.

Podpisi